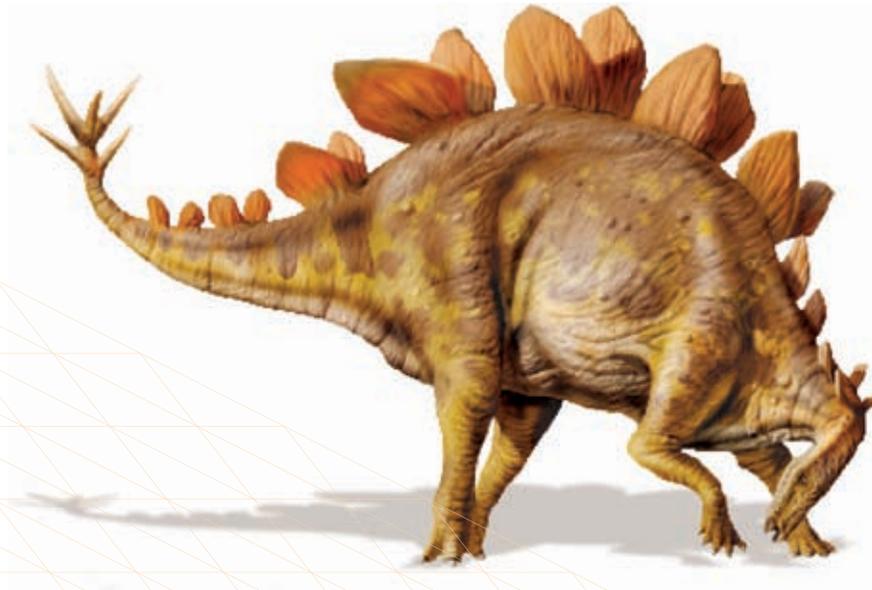
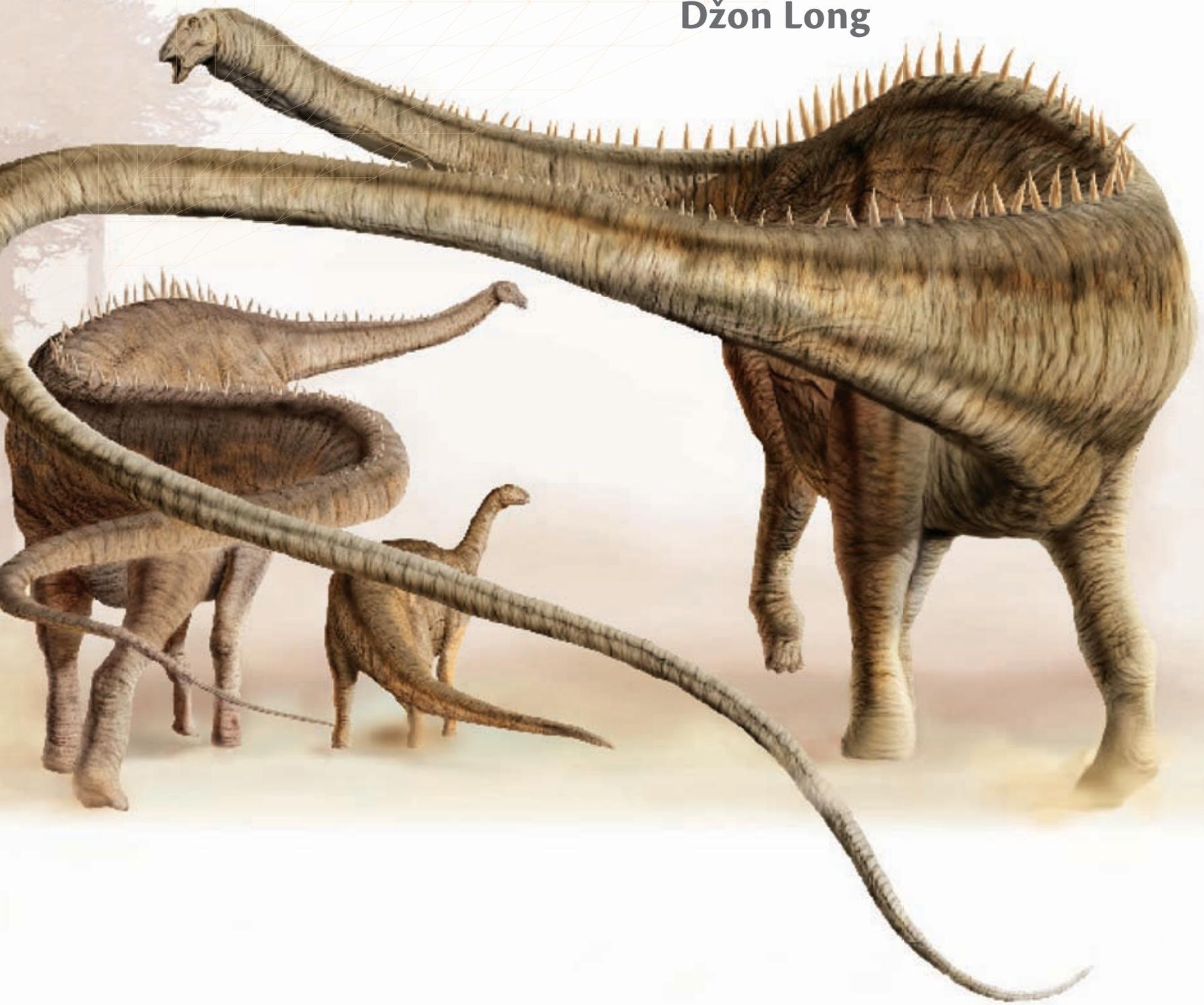

Dinosaurusi

Dinosaurusi

Džon Long

Sadržaj

u *poznajemo*

Doba dinosaurusa

- Vladavina dinosaurusa 8
- Hronologija dinosaurusa 10
- Pojava dinosaurusa: trijas 12
- Džinovi i lovci: jura 14
- Osvajanje neba: kreda 16
- Kraj dinosaurusa: nestanak 18

Život dinosaurusa

- Dinosaurusi: građa 20
- Napad i odbrana: opstanak 22
- Dinosaurusi i letenje 24
- Odgajanje dinosaurusa: mladunci 26
- Dinosaurusi rekorderi 28

Otkrivanje dinosaurusa

- Od kosti do kamena: fosili 30
- Tumačenje tragova 32
- Lovci na dinosauruse: paleontolozi 34

u žiži

Mesožderi

- Alosaurus, košmarni zmaj 38
- Arheopteriks i prastaro krilo 40
- Tiranosaurus, kralj tiranin 42
- Strutiomimus, imitator noja 44

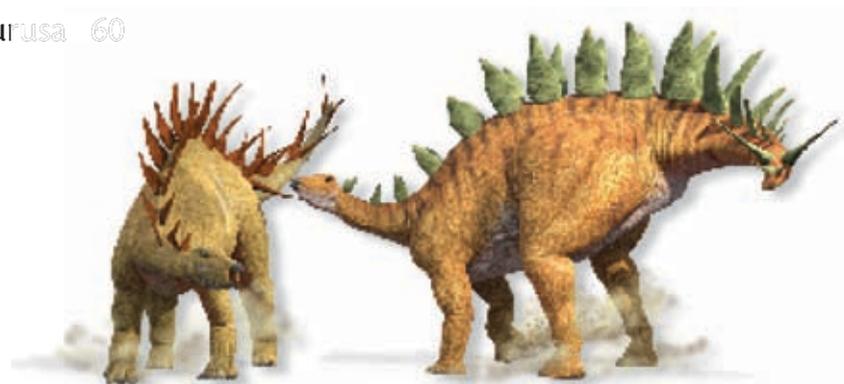
Biljojedi

- Plateosaurus, nežni džin 46
- Diplodokus i fijukavi bič 48
- Stegosaurus i koštane ploče 50
- Parasaurolofus i čudna glava 52
- Euoplocefalus i smrtonosni rep 54
- Pahicefalosaurus i tvrda glava 56
- Triceratops i tri roga 58

Porodice dinosaurusa 60

Rečnik 62

Indeks 64

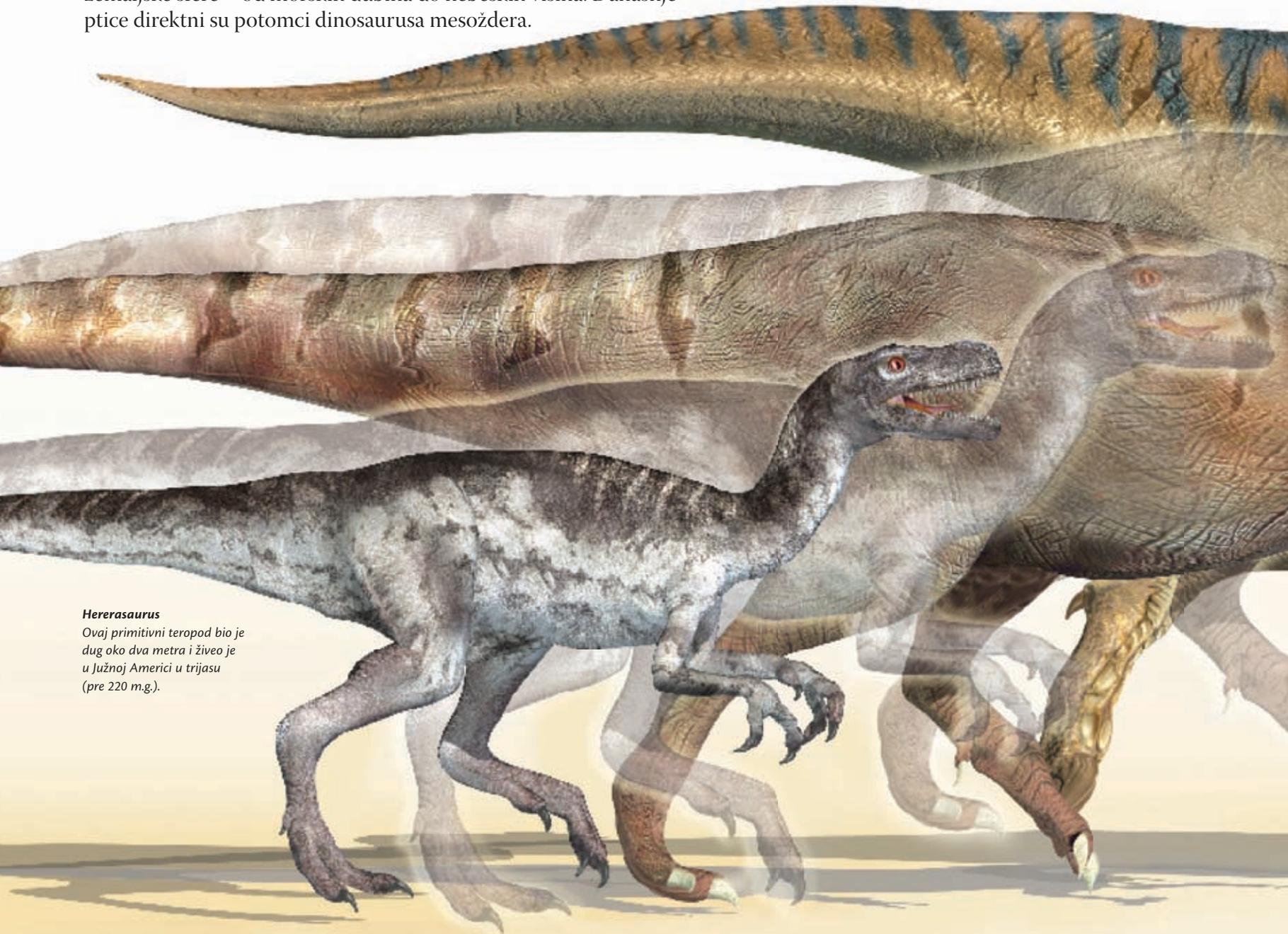

Vladavina dinosaurusa

Dinosaurusi su bili grupa većinom velikih gmizavaca koji su vladali živim svetom oko sto šezdeset miliona godina (m.g.), sve dok nisu iznenada nestali pre približno šezdeset pet miliona godina. Živeli su u eri koju nazivamo mezozoik. Utvrđeno je oko osam stotina različitih vrsta dinosaurusa raznih veličina i oblika, od krvoločnog grabljivca tiranosaurusa do mikroraptora, koji je bio veličine goluba. Poput današnjih sisara, ovi prilagodljivi gmizavci naseljavali su sve zemaljske sfere – od morskih dubina do nebeskih visina. Današnje ptice direktni su potomci dinosaurusa mesoždera.

Razvoj dinosaurusa

Za sto šezdeset miliona godina koliko su bili na Zemlji, dinosaurusi su se razvili iz manjih, primitivnih formi u veće, razvijenije. Na slici vidimo evoluciju jednog reda grabljivih dinosaurusa koje nazivamo teropodi.

Hererasaurus

Ovaj primitivni teropod bio je dug oko dva metra i živio je u Južnoj Americi u trijasu (pre 220 m.g.).

Pernati prijatelj?

Pošto su stariji srodnici tiranosaurusa, poput dilonga, imali perje, možemo pretpostaviti da je i tiranosaurus imao perje, možda kao ukras.

Alosaurus

Ovaj veliki grabljivac umeo je da naraste i do dvanaest metara u dužinu i živio je u Severnoj Americi u juri (pre 150 m.g.).

Tiranosaurus

Krajem krede (pre 65 m.g.) živio je ovaj ogromni grabljivac, koji je dostizao i četrnaest metara dužine.

Ljuštenje slojeva

Po pravilu, što je sloj stena dublji, to je stariji. Najstariji i najdublji slojevi sadrže alge. U slojevima iznad nalazimo sve složenije biljke i životinje. Različiti slojevi potiču iz različitih era i perioda. Mezozoik je podeljen na tri glavna perioda: trijas je bio najstariji, jura srednji, a krede najmlađi.

